

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA

BILTEN

1 – 2011 Živa stoka
AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

5. januar 2011. Vol. 6, Broj 1 Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore www.minpolj.gov.mewww.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Problemi sijena i njihova dijagnoza	8

PONUDA NA STOČNIM PIJACAMA

Radno i za praznike

Iako praznična, prethodna nedjelja je još jednom pokazala da u poljoprivredi nema praznika, vikenda i godišnjih odmora. Specifičnost poljoprivredne proizvodnje zahtijeva 24 časovni rad. Posebno je ovo izraženo u stočarskoj proizvodnji.

Ponuda stoke na stočnim pijacama prethodne nedjelje je bila nešto slabija ali su sve pijace u Crnoj Gori bile aktivne.

Bar

Tokom ove nedelje u odnosu na prethodnu cijene se nisu bitnije mjenjale.

Na pjaci u Vladimiru imali smo dobru ponudu junadi i krava za klanje, dok je na Bar-skoj pijaci ponuđen samo jedan bik. Dobru ponudu krava za klanje i bikova imamo i na pojedinim farmama kao i prasadi i tovljenika na lučkoj ekonomiji i pojedinim manjim farmama.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama ove nedjelje ponuda žive stoke je bila loša, cjenovni trend

se nije značajnije promijenio, a tražnja je takođe bila dosta slaba.

Nikšić

Cijene žive stoke u Nikšiću su nepromijenjene, a ponuda je dosta loša.

Pljevlja

Ponuda stoke u Pljevljima, protekle sedmice bila je zadovoljavajuća. Najviše je u ponudi bilo jagnjadi, čija se cijena kretala i do 2,5€/kg, i prasadi sa cijenom do 3,3€/kg žive mjere. Cijena je bila nešto veća u odnosu na ranije, zbog novogodišnjih praznika.

Bijelo Polje

U toku ove sedmice na bijelopoljskim stočnim pijacama najveći dio trgovine se obavljao na farmama. Cijene su ostale na prošlonedjeljnom nivou.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 30. 12. 2010. do 5. 1. 2011. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	3.00 (3.00-3.00)	2.80 (2.80-3.00)	~	3.00 (3.00-3.00)	~	2.93 (2.93-3.00)
2	Telad 80-160 kg kg	2.80 (2.70-3.20)	2.90 (2.80-3.00)	2.60 (2.50-2.90)	3.00 (2.80-3.20)	2.90 (2.80-2.90)	3.10 (3.00-3.30)	2.88 (2.77-3.08)
3	Junad do 300 kg kg	2.00 (1.90-2.10)	~	~	2.00 (1.80-2.20)	1.90 (1.85-2.00)	2.10 (2.00-2.20)	2.00 (1.89-2.13)
4	Junad preko 300 kg kg	1.90 (1.80-2.00)	1.70 (1.50-2.00)	1.60 (1.50-1.70)	1.60 (1.50-2.00)	~	1.80 (1.80-1.90)	1.72 (1.62-1.92)
5	Krave za klanje SIM kg	~	1.20 (1.20-1.40)	~	~	~	~	1.20 (1.20-1.40)
6	Krave za klanje kg	1.00 (0.90-1.30)	1.00 (0.80-1.20)	0.90 (0.80-1.20)	1.00 (0.80-1.20)	1.10 (1.00-1.20)	1.00 (0.90-1.20)	1.00 (0.87-1.22)
7	Prasad kg	3.50 (3.30-3.70)	~	3.10 (3.00-3.30)	3.20 (3.00-3.20)	3.00 (3.00-3.30)	3.30 (3.30-3.50)	3.22 (3.12-3.40)
8	Svinje tovljenici kg	2.50 (2.20-2.50)	~	~	~	~	~	2.50 (2.20-2.50)
9	Jagnjad kg	~	~	2.40 (2.20-2.40)	2.50 (2.40-2.60)	2.40 (2.40-2.50)	2.50 (2.50-2.70)	2.45 (2.38-2.55)
10	Jarad kg	~	~	~	~	~	2.70 (2.70-2.80)	2.70 (2.70-2.80)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
11	Priplodne ovce grlo	~	90.00 (80.00-120.00)	100.00 (90.00-120.00)	~	100.00 (95.00-110.00)	100.00 (100.00-120.00)	97.50 (91.25-117.50)
12	Priplodne koze grlo	~	70.00 (60.00-100.00)	~	~	~	~	70.00 (60.00-100.00)
13	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (1,000.00-1,400.00)	~	~	1,200.00 (1,000.00-1,400.00)
14	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,000.00-1,500.00)	~	~	1,300.00 (1,000.00-1,500.00)
15	Priplodne krave Melez grlo	820.00 (820.00-820.00)	700.00 (500.00-1,200.00)	650.00 (500.00-800.00)	800.00 (600.00-1,000.00)	~	~	742.50 (605.00-955.00)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne prerađevine

Prices for product group Stočni sajam-livestock market Tip cijene:

Geografska podjela: HR Regije

U razdoblju: od 27.12.2010 do: 02.01.2011(Tjedan:52)

Uspoređeno s razdobljem: od 13.12.2010 do: 19.12.2010(Tjedan:50)

Proizvod	Tip	Jadranska Hrvatska			Sjeverozapadna Hrvatska			Središnja i Istočna Hrvatska			Hrvatska		
		Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	21.00	21.00	0.00	18.00	18.00	0.00	18.00	18.00	0.00	18.00	18.00	0.00
	Max	27.00	27.00	0.00	29.00	26.00	3.00	25.00	28.00	-3.00	29.00	28.00	1.00
	Prosjeck	23.21	23.32	-0.11	23.45	22.92	0.53	22.64	22.91	-0.27	22.99	22.92	0.07
tele holstajn (80-160kg)-calf .	Min	----	----	----	18.00	18.00	0.00	18.00	18.00	0.00	18.00	18.00	0.00
	Max	----	----	----	24.00	24.00	0.00	18.00	18.00	0.00	24.00	24.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	20.07	19.70	0.37	18.00	18.00	0.00	19.11	19.31	-0.20
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	11.00	11.00	0.00	9.00	9.00	0.00	9.00	9.00	0.00
	Max	----	----	----	12.00	12.00	0.00	12.00	11.00	1.00	12.00	12.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	11.54	11.05	0.49	10.70	10.57	0.13	11.31	10.92	0.39
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	10.00	9.00	1.00	9.00	9.00	0.00	9.00	9.00	0.00
	Max	----	----	----	11.00	10.00	1.00	10.00	10.00	0.00	11.00	10.00	1.00
	Prosjeck	----	----	----	10.50	9.50	1.00	9.50	9.50	0.00	9.86	9.50	0.36
bik simental (>450kg)-beef .	Min	11.00	12.00	-1.00	11.50	11.50	0.00	11.00	11.00	0.00	11.00	11.00	0.00
	Max	15.00	15.00	0.00	14.00	13.50	0.50	14.00	14.00	0.00	15.00	15.00	0.00
	Prosjeck	13.15	13.46	-0.31	12.82	12.61	0.21	12.27	12.11	0.16	12.53	12.34	0.19
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	----	----	----	12.00	11.00	1.00	10.50	10.50	0.00	10.50	10.50	0.00
	Max	----	----	----	12.00	12.00	0.00	11.00	11.00	0.00	12.00	12.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	12.00	11.50	0.50	10.75	10.75	0.00	11.21	10.97	0.24
krava simental (za klanje)-cow .	Min	10.00	10.00	0.00	4.00	4.00	0.00	4.00	4.00	0.00	4.00	4.00	0.00
	Max	10.00	10.00	0.00	8.00	8.00	0.00	8.00	8.00	0.00	10.00	10.00	0.00
	Prosjeck	10.00	10.00	0.00	6.54	6.45	0.09	6.39	6.16	0.23	6.47	6.30	0.17
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	17.00	16.00	1.00	10.00	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00
	Max	20.00	20.00	0.00	18.00	18.00	0.00	17.00	18.00	-1.00	20.00	20.00	0.00
	Prosjeck	18.48	19.57	-1.09	14.14	13.62	0.52	13.52	12.67	0.85	13.74	13.08	0.66
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	10.00	12.00	-2.00	8.50	8.50	0.00	8.50	8.50	0.00	8.50	8.50	0.00
	Max	15.00	16.00	-1.00	14.00	14.00	0.00	12.00	12.00	0.00	15.00	16.00	-1.00
	Prosjeck	12.75	13.71	-0.96	9.42	9.76	-0.34	10.41	10.30	0.11	10.01	10.10	-0.09
krmača (za klanje)-sow .	Min	----	----	----	6.00	6.00	0.00	6.00	6.00	0.00	6.00	6.00	0.00
	Max	----	----	----	9.00	10.00	-1.00	10.00	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	7.46	7.84	-0.38	8.07	8.31	-0.24	7.79	8.08	-0.29
janjad-lambs .	Min	23.00	23.00	0.00	20.00	20.00	0.00	20.00	20.00	0.00	20.00	20.00	0.00
	Max	30.00	30.00	0.00	20.00	20.00	0.00	27.00	24.00	3.00	30.00	30.00	0.00
	Prosjeck	25.18	25.18	0.00	20.00	20.00	0.00	22.23	22.15	0.08	24.04	24.16	-0.12
ovca (za klanje)-sheep .	Min	----	----	----	----	----	----	----	10.00	----	----	10.00	0.00
	Max	----	----	----	----	----	----	----	10.00	----	----	10.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	----	----	----	----	10.00	----	----	10.00	0.00
ždrijebe-foal .	Min	----	----	----	----	----	----	12.00	12.00	0.00	12.00	12.00	0.00
	Max	----	----	----	----	----	----	12.00	12.00	0.00	12.00	12.00	0.00
	Prosjeck	----	----	----	----	----	----	12.00	12.00	0.00	12.00	12.00	0.00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,37 Kuna)

Izvor: TISUP

CENE STOKE ZA KLANJE U EU

Datum

od: 27.12.10

do: 02.01.11

CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE

PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES

MARKET PRICES - MEMBER STATES

(EURO)/100kg P.C/DW	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednji			
Junad U2	3415	3217	3700	4033	4368	3550	3770	3312	4133	2143	3646	2867	3804	3162	3564	3492	3694	3590	3300	3940	0.70											
Junad U3	3141	3154	3715	4013	4403	3622	3620	3307	3947	3566	2943	3814	3134	3558	3467	3501	3316	3782	18													
Junad R2	2936	3105	3488	3974	2379	4325	3399	3460	3219	3749	2145	2754	3475	2828	3710	2959	3487	3052	3422	3225	3634	136										
Junad R3	2671	3109	3515	3935	4280	3398	3390	3224	3769	2948	2940	2367	2703	3727	2987	3472	2910	3484	3248	3327	3356	3220	3546	147								
Junad O2	2570	2609	3053	3216	3457	2310	3872	3173	3080	3048	3041	3040	2017	2936	3243	2851	2367	2428	3356	2866	3107	2636	3061	3049	2882	3027	2999	3079	2.05			
Junad O3	2433	3083	3267	3488	2477	3956	3092	3020	3097	3041	3040	2329	2963	3150	2367	2447	3539	2880	3149	2462	3353	3063	2996	3167	3042	3200	3.01					
Junad	3109	2609	3099	3297	3821	2332	4922	3381	3459	3240	3915	3040	2074	2927	3533	2851	2367	2576	3742	2915	3410	2630	3403	3089	2973	3197	3155	3562	156			
Bikovi R3	2961	3510	2310	3002	3228	2946	2884	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	4.23		
Bikovi	2961	3510	2310	3002	3228	2946	2884	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	3008	4.23		
Goveda U2	2742	3570	3332	4038	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	3332	3570	6.24		
Goveda U3	2558	3570	3306	3848	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	3306	3570	6.24		
Goveda U4	2278	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	0.79	
Goveda R3	2278	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	0.79		
Goveda R4	2278	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	0.79		
Goveda O2	2278	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	0.79		
Goveda O3	2278	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	0.79		
Goveda O4	2278	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	0.79		
Goveda	2278	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	3377	0.79		
Krave R2	2742	3180	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	106	
Krave R3	2558	3180	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	106		
Krave R4	2278	3180	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	106		
Krave O2	2278	3180	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	3398	106		
Krave O3	2192	3009	3064	2438	2505	1629	1658	1675	1690	1702	2306	1725	2033	2563	2015	2328	2332	2098	1712	1889	2019	1685	2076	2699	2413	2409	144					
Krave O4	2185	3009	3064	2438	2505	1629	1658	1675	1690	1702	2306	1725	2033	2563	2015	2328	2332	2098	1712	1889	2019	1685	2076	2699	2413	2409	144					
Krave P2	1853	1840	1706	1849	1846	1617	1420	2110	2508	1938	1670	1601	1836	2449	1781	1869	1839	1739	1648	1780	1656	1720	1699	1631	1860	1608	0.09					
Krave P3	1769	1820	1860	2148	2086	1487	1446	2360	2624	2075	1670	1616	1895	2400	2081	2076	2055	1774	1648	1828	1828	1828	1828	1828	1828	1828	1828	1828	1828	1828	101	
Krave	2253	1843	1850	2184	2403	1650	1687	2672	2674	2093	1670	1635	1825	2783	1870	2246	2291	2013	1640	1627	1601	1613	1773	2493	2346	2333	133					
Junice U2	3585	3118	3345	3379	3890	3398	4173	3379	3890	3398	4173	3379	3890	3398	4173	3379	3890	3398	4173	3379	3890	3398	4173	3379	3890	3398	4173	3379	3890	2.11		
Junice U3	3380	3203	3257	3694	3940	3449	4157	3694	3940	3449	4157	3694	3940	3449	4157	3694	3940	3449	4157	3694	3940	3449	4157	3694	3940	3449	4157	3694	3940	144		
Junice R2	2795	2427	2934	3180	3072	3310	3272	4005	3072	3310	3272	4005	3072	3310	3272	4005	3072	3310	3272	4005	3072	3310	3272	4005	3072	3310	3272	4005	3072	3310	3272	3.31
Junice R3	2695	2332	3161	3160	4108	3541	3320	3306	3928	2227	3334	2738	3161	2396	3471	3015	2666	2903	3278	3353	3402	3.31										
Junice R4	2123	2985	3059	3163	3100	3275	1734	281	2490	2961	2433	3016	2837	3049	2666	2809	3074	3356	3254	3.37												
Junice O2	2194	2573	2499	1872	3882	2693	2670	3020	2188	2685	2277	3363	2325	2451	2019	2572	2602	3064	2676	3.77												
Junice O3	2245	2772	2560	1810	3894	2953	2820	3124	2532	2440	1897	2171	2645	2089	2207	2560	2314	3128	2347	2945	1892	2630	2959	3189	2807	4.28						
Junice O4	2078	2800	2606	2078	2800	2606	2078	2800	2606	2078	2800	2606	2078	2800	2606	2078	2800	2606	2078	2800	2606	2078	2800	2606	2078	2800	2606	2078	2800	4.77		
Junice	3180	2262	2937	2929	1893	3911	3391	3455	3222	4031	2440	1719	2219	3338	2172	2367	2330	3120	2335	3408	2319	2937	2136	2521	3034	3302	3312	3.05				
Polušte	2540	2173	2519	2829	3122	1825	3756	3154	3007	3076	3633	2467	1894	2350	3228	2282	844	2281	3718	2475	3058	1910	3053	2271	2360	2909	3125	3054	2.05			
Promena poslednje nedelje	2.1	-9.6	2.4	5.8	2.1	-8.6	11	0.8	10.3	4.0	10	4.6	17	-0.2	3.8	-0.7	14	-0.2	6.6	9.1	4.0	4.9	2.0	2.05								

Izvor: EU Komisija

PROBLEMI SIJENA I NJIHOVA DIJAGNOZA

Problemi prilikom pripremanja i čuvanja sijena su prilično česti. Sijeno koje nije pripremljeno na adekvatan način gubi kvalitet, miris i ukus i životinje ga nerado ili uopšte ne jedu.

Najčešći problemi su:

Ubuđalo sijeno

Buđ raste u prisustvu kiseonika i određene vlažnosti. Ovaj problem nastaje baliranjem i slaganjem sijena sa više od 20% vlage, koje prethodno nije adekvatno tretirano, ili nepravilnim baliranjem, nedovoljnim sabijanjem uz prisustvo i dejstvo kiseonika.

Samozagrijevanje i mrka boja sijena

Podizanje temperature u sijenu je najčešće rezultat fenomena ćelijskog disanja same biljke u sadejstvu sa plijesnima i gljivama. Baliranje sijena sa većim sadržajima vlage i čuvanje sijena u nedovoljno provjetrenim prostorijama favorizuje samozagrijevanje, pojavu mrke boje sijena, razvoj plijesni i gljiva.

Sijeno bez lišća

Lišće čini oko 50 % biljke lucerke i sadrži više od 70 % proteina biljke. Sijeno sa puno stabljika, a malo lišća je rezultat: nepoželjnih atmosferskih dejstava, košenja prezrelih biljaka, manipulacije i baliranja suviše suvog sijena. Voda iz lišća ispari prije vode iz stabljika, te se često koriste dodaci na kosačicama koje prilikom košenja gnječe ili cijepaju stabljiku biljke da bi se na taj način biljka ravnomjernije sušila.

Sijeno koje životinje odbijaju da jedu

Nekvalitetno i suviše staro sijeno, sijeno sa puno prašine, zagađeno sijeno, sijeno bez lišća, mrko i buđavo sijeno, životinje slabije konzumiraju ili odbijaju da jedu.

Zbog svega ovoga neophodno je dobro poznavanje tehnologije spravljanja sijena. Potrebno je poznavati karakteristike svake biljne vrste koja se koristi za proizvodnju sijena, tačnog momenta i načina košenja, eventualnog tretiranja, sušenja, pakovanja, baliranja i manipulisanja i čuvanja sijena do upotrebe.